

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Milli Eğitim Bakanı Yusuf Tekin** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını talep ederim.

Saygılarımla.

Doç. Dr. Gökhan GÜNAYDIN
İstanbul Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

Tasarruf Tedbirleri kapsamında Milli Eğitim Bakanlığı Taşıma Yoluyla Eğitime Erişim Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik 1 Ağustos 2024 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girdi. Yapılan kritik değişikliklerden biri, taşımali eğitimin kapsamının 50 kilometreden 30 kilometreye düşürülmesi oldu. Yeni yönetmelikle 30 kilometreden daha uzun mesafede ikamet eden ilköğretim ve ortaöğretim öğrencilerinin yatılı bölge ortaokulları (YİBO) ve pansiyonlu okullara yerleştirilmesine karar verildi. Böylece "tasarruf tedbirleri" gerekçe gösterilerek MEB'ı eğitim hakkına erişim için pansiyonu zorunlu tuttu: *"Taşıma merkezi okula uzaklığı 30 kilometreden fazla olan öğrencisi taşınacak yerleşim birimlerinde ikamet eden ilköğretim ve ortaöğretim öğrencileri zorunlu olarak yatılı bölge ortaokulları ve pansiyonlu okullara yerleştirilir."* *"30 km ötesinde bir yerde oturuyorsanız ben onu ne taşıyım ne okul yaparım ne öğretmen gönderirim diyor. Bu çocukların alınıp pansiyonlu bir yere götürülerek zorunlu yerleştirileceğini söylüyor. Devletin görevi ihtiyaç varsa oraya ihtiyacı yapmaktır."*

Yeni düzenleme Milli Eğitim Bakanlığına şöyle bir imkan tanıyor: "Çocuklarınızı ya taşıyın ya zorunlu pansiyonlara getirin yoksa o çevrede hangi imkan varsa kullanın". Zira ilgili Yönetmeliğin 2'nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "taşıma yoluyla eğitime erişim" ibaresi "öğrenci taşıma" şeklinde değiştirildi. 10 öğrenciden daha az öğrencinin bulunduğu köyler taşımali eğitim kapsamından çıkarıldı. Bir diğer kritik değişiklik ise taşımali eğitim kapsamında olan ikili eğitim yapan okullardaki öğrencilerin ücretsiz yemek haklarının ellerinden alınmasıdır.

Söz konusu değişiklik kamuoyunda önemli tartışmaları da beraberinde getirdi. Basına yansıyan haberlerde taşımali eğitime getirilen kısıtlama karşısında birçok velinin bu şartlarda çocuğunu okula gönderemeyeceği, özellikle yoksul aile çocuklarının eğitime katılma olanaklarının ortadan kaldırılacağı, eğitimin ulaşılabilir bir kamu hizmeti olmaktan hızla uzaklaşacağına ilişkin kaygılar, okulların açılmasıyla birlikte çok daha boyutlu ve kritik bir gerçekliği gözler önüne serdi.

Şiddet ve taciz olayları nedeniyle çocuklarını pansiyonlara ve YİBO'lara göndermek istemeyen veliler, çocukların kişisel ihtiyaçlarını bile tek başına karşılayamadığına; kendilerinden ayrı

yatılı okulda okumanın çocukların psikolojilerine, eğitim hayatlarına zarar vereceğini vurguluyor. Buna karşılık il ve ilçe milli eğitim müdürlüğünden yetkililer aileleri, pansiyonlara zorlayacak açıklamalar yaparak ikna etmeye çalışıyorlar. Halihazırda 750 bin civarında ilkokul ortaokul seviyesinde öğrenci, taşınmalı eğitim kategorisinde. Ayrıca yurtlara yerleştirilen öğrencilerden yurt parası ve yurtla okul arası servis parası da isteniyor. Öğrenci velilerinin bir çoğu çocuklarını yurda göndermek istemiyor.

Bu bağlamda;

1. 10 öğrenciden daha az öğrencinin bulunduğu köyler “taşınma yoluyla eğitime erişim” kapsamından çıkarıldığına göre Türkiye genelinde bu durumdan etkilenen köy sayısı ve 2024-2025 eğitim öğretim yılı itibarıyla öğrenci sayısı (kız ve erkek) kaçtır? Bu değişiklik kız çocuklarının okulu terk etme ve erken yaşta evliliğe zorlanma eğilimini daha da güçlendirmeyecek mi? Bakanlığınız söz konusu sorunu ortadan kaldırmaya yönelik ne tür bir strateji izleyecektir. Buna ilişkin bir çalışma yapılması düşünülmekte midir?
2. Türkiye genelinde illere göre ilköğretim düzeyinde okul bulunmayan kırsal mahalle ve köy sayısı kaçtır?
3. Kırsal mahalle ve köylerde yaşayan okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim kademesindeki çocuklar ve aileleri Bakanlığınızın tasarruf tedbirlerinden nasıl etkilenecektir?
4. Türkiye dışındaki Milli Eğitim Vakfı’na ait okullara tasarruf tedbirleri gözetilmeksizin kaynak aktarmaya devam edilirken; MEB kaynaklarından protokol yapılan tarikat ve cemaatlara kaynak aktarılırken, özellikle yoksul aile çocuklarını zorunlu ve parasız alınması gereken eğitim hakkında uzaklaştırılmasına yönelik attığınız bu adımları bir çelişki olarak yorumluyor musunuz?
5. Ülke genelinde hangi illerin hangi mahalle ve köylerinde servisler kaldırıldı? Servissiz kalan kaç öğrenci var? Bu öğrencilerin eğitim haklarına erişimleri konusunda bakanlığınızın alternatif bir politika ve uygulaması olacak mı?
6. Taşınmalı dışında yemek verilecek çocukların Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı’ndan yardım alan ailelerin çocuklardan oluşacağının beyan edilmesi, bu çocukların ailelerinin ekonomik durumlarının ifşası anlamına gelmektedir. Kamusal bir hizmeti yürüttüğü iddiasındaki bir devlet açısından bu ifşanın sosyo-kültürel sonuçları hesaplanmış mıdır?
7. Lise çağındaki öğrenciler hangi yurtlara ne amaçla yerleştirilmeye çalışılıyor?
8. Kapatılan tüm köy okullarının yeniden açılması ve gerekli altyapı ve beşeri hizmetlerin sağlanması konusunda bakanlığınızın bir çalışması var mıdır?